

A CO MARTIN ?

1.července 1980

Milý Martine,

nepodařilo se nám Ti napsat včas, dokud jsme byli pohremadě, dále nemáme přepsaný dovětek ke konfirmaci a tak Ti posíláme, co dům dal. S tím, že příště asi už budeš dávat dohromady do is ACJ (a co Jirka ?) nebo ACA (a co Aninka) atd. ^{it}

Nejoblíbenější knížky rodiny Šimsových v Králově Poli na Moravě

Titulární hlava rodiny, evangelický farář, dočasně laboratorní dělník.
Věk: 50 let.

F.M.Dostojevskij, Bratři Karamazovi
A.de S.Exupéry, Válečný letec
Ronald Fangen, Anděl světla
Karel Havlíček Borovský, Básně a články
Larsen, Kámen moudrců
Artur Rancome, Boj o ostrov a další díly
E.Th.Seton, K lí zalésák
Ignazio Silone, Chléb domova
L.N.Tolstoj, Vojna a mír
Mark Twain, Donrodružství Toma Sawyera
Ludvík Vaculík, Sekyra
Thornton Wilder, Osmý den

(A ještě: Dostojevskij, Zápisky z mrtvého domu; Fangen, Souboj;
Se on, Čevit na Cedrové hoře; Tolstoj, Děťství, chlapectví, jinošství)

Předsedkyně rodinné rady, archivářka, historička, věk: 47 let.

Deník Anne Frankové
Selma Lagerlöfová, Trilogie Löwenskjöldů
N.S.Leskov, Neuvěřitelní lidé
Jacques Lusseyran, Nalazené světlo
Božena Němcová, Korespondence
Jaroslav Seifert, Deštík z Piccadilly
A.I.Solženicyn, Jeden den Ivana Děnísoviče
Dominik Tatarka, Rozhovory bez konce
L.N.Tolstoj, Anna Karenina
Ludvík Vaculík, Sekyra
Thornton Wilder, Osmý den
Vercors, Zbraně noci - Síla dne

(A dále: Ilja Erenburg, Dny a roky; Jurij Kazakov, Zamyšlené povídky;
Eric Malpass, Ranní ptáček; Vladimír Škutina, Prezidentův vězen)

AANNA, děťáká sestra, věk: 19 jar

Karel Čapek, Bílá nemoc, Matka
Ch.Brontëová, Jana Eyrová
Alexandr R Fudějev, Mladá garda
Maxim Gorkij, Matka
Alois Jirásek, Tmno
Václav Kaplický, Veliké thatrum
Selma Lagerlöfová, Trilogie Löwenskjöldů
J.Jienez Lozano, Historie jednoho podzimu
Božena Němcová, Babička
Jan Otčenášek, Romeo, Julie a tma, Občan Brych
L.N.Tolstoj, Vzkříšení
Walter Trobisch, Měl jsem rád jedno děvče, Dva středy jeden kruh
(A také: E.H.Porterová, Polyanna)

MARTIN, na vojně, vyučený sazeč, věk: skoro 21 rok

Heinrich Böll, Chléb mladých let
Albert Camus, Exil a království
F.M.Dostojevskij, Zápisky k mrtvého domu
A.de S.Exupéry, Malý princ
Graham Greene, Moc a sláva

Bohumil Hrabal, Nějný bratř
Franz Kafka, Povídky
Jack London, Tulák po hvězdách
Jacques Pervért, Poezie
Mark Twain, Dobrodružství Toma Sawyera

(A k tomu: Jaroslav Foglar, Karel May, Artur Ransome; Heinrich Böll, A neřekl ani-slovo jediné slovo; A.Camus, Hry; Josef Čapek, Psáno do mřeků, Kulhavý pilotník; William Sargoyan, Lidská komedie; F.M-Dostojevskij, Zločin a trest, Bratři Karamazovi; Fr.Dürrenmatt, Hry; A.de S.Exupéry, Válečný letec; Bohumil Hrabal, Ostře sledované vlaky; Eugen Ionesco, Hry; Jack London, Démon alkoholu; J.P.Sartre, Hry; Kurt Vonnegut, Jatka č.5; František Halas, Vladimír Holan, Václav Hrabě, Josef Kainar, Svatopluk Karásek, Vladimír Merta, Jiří Orten, Jan Skácel, Vlastimil Třešňák)

Jiří, novopečený knihkupecký učeň, 16 let

Edmond d'Amicis, Srdce
Karel Čapek, Apokryfy
Charles Dickens, Oliver Twist
Viktor Hugo, Ubožáci
Younghill Kang, Drnová střecha
Jack London, Martin Eden
Jacques Lusseyran, Nalezené světlo
Herrmann, Melville, Billy Budd
E.M.Remarque, Na západní frontě klid
Milan Uhde, Král Vávra
E.Th.Seton, Povídky o zvířatech
Stefan Zweig, Svědomí proti násilí

Reiner Kunze, Die wunderbaren Jahre

P A T N Ā C T

Nosí sukni, která se nedá popsat, neboť už jediné slovo by bylo příliš dlouhé. Naproti tomu se její šála podobá dvojité vlečce: nedbale hozena okolo krku, padá v celé šířce přes sethno a lýtko. (Nejraději by měla šálu, kterou by nejméně tři babičky pletly dva a půl roku - vzor Niagára z vlny. Myslím, že by o takové šále tvrdila, že přesně odpovídá jejímu životnímu pocitu. Ale kdo mohl před dvěma a půl rokem vědět, že dnes bude taková šála v módě!) K šále nosí tenisky, na které se všichni její přátelé a všechny její přítelkyně podepsali. Je jí patnáct a nic nedá na mínění přestárých lidí - to jsou všichni lidé nad třicet.

Mohl by jí někdo z nich rozumět, i kdyby se sebevíc namáhal? Mně je přes třicet.

Když poslechnu hudbu, třesou se v přespříštím pokoji výplně dveří. Já vím, tato síla zvuku pro ni znamená radost. Částečné uspokojení její potřeby protestu. Nadzvukové potlačení nepříjemných logických závěrů. Vytržení (extáze, trans)- Přece se přistihnu vždy znovu příkratové reakci. Cítím najednou v sobě tlak poprosit ji, aby rádio ztlumila. Jak bych jí mohl rozumět - při tomto nervovém systému?

Ještě závažnější je sklon, že chce uzemňovat příliš vysoko čnějící myšlenky.

Na nábytku je jejího pokoje se prach válí. Pod její postelí se chuchvalí (+). Mezi tím leží sponky, zrcátko, kůžičky na leštění nalakovaných nehtů, patentky, stpky od jablek, igelitový pytlík s nápisem "Vůně velkého širého světa", rozeřtené a přes sebe naházené knihy (Hesse, Karel May, Hölderlin), džíny s nohavicemi naruby (do sebe zahrnutými), napůl nebo skoro úplně obrácené pulovry, punčocháče, nylonky a používané kapesníky. (Výběžky této pahorkatiny se táhnou až do koupelny a kuchyně). Víím: Nehee se vydat Nicotnostem

života. Bojí se sevření (tlač) pohledu ducha. Bojí se otupení duše opakováním! Kromě toho se odvažuje protichůdných činností, které rozděluje podle míry otravnosti, která by sním mohla být spojena a pojímá jako výraz vnitřní svobody ty otravnější ignorovat. Nejen však, že sem tam tajně utírá její pokoj, abych ušetřil její matku srdečního záchvatu - musím se i bránit pokušení posunout tuto nicotnost do zorného pole a zapůsobit na výchovu vnitřní nutnosti.

Jednou jsem tomuto pokušení podlehl.

Strašně se jí protiví pavouci. Tak jsem řekl: "Pod tvou postelí byla dvě pavoučí hnízda."

Její víčka s bleděfialovými stíny zmizela za vystupujícími (vytřeštěnými) očními bulvami, a ona začala volat: "Iix! Aax! Uhi!" takže by její angličtinářka, kdyby byla přítomna, z tohoto hrdelního křiku - naglicky "glottal stops" - omálela. "A proč si dělají hnízda právě u nás pod postelí?"

"Tam nejsou tak často rušeni." Nechtěl jsem být přímější, a ona je inteligentní.

Večer získala znovu svou vnitřní rovnováhu. Jak tak ležela v posteli, působila přemýšlivým dojmem. Její bačkory stály na klavíru. "Tam je vždy postavím," řekla. "Aby se žádní pavouci nemohli dostat dovnitř."

Přeložil JiŠ. Výraz ozn.(+) JaŠ.

D R A T

Lituje, že netrpí oční vadou. Kdyby takovou vadou trpěla, mohla by nosit niklové brýle. Rodiče žáka, který nosil do školy niklové brýle, vyli varování. Že prý jsou niklové brýle imperialistický modní vliv, dekadence. Jako důkaz předložil třídní učitel obrázky za západního ilustrovaného časopisu, které ukazovaly vlasáče s niklovými brýlemi.

Toho rána, kdy by mohla jít do školy s niklovými brýlemi, šla by ráda. Její pradědeček nosil niklové brýle. Byl horníkem. Její dědeček nosil niklové brýle. Byl horníkem. Jako důkaz by dala fotografie.

Přel.JiŠ

S P O L U Ž Á K

Shledala, že masy, tedy její přátelé, musí bezpodmínečně vidět baneynou pohlednici, kterou dostala z Japonska: Tokijská obchodní ulice večer. Vzala pohlednici do školy s sebou a masy připohledu na exotično rozprskly mezi zuby malou žvýkačkovou bublinu.

O přestávce jí třídní učitel udělil poznámku. Jméno z jejích spolužáků mu udal, že provozuje v prostorách školy propagandu pro kapitalistický systém.

Přel.JiŠ

A U T O R O V A P O Z N Á M K A

(Artur Ransome: The Picts and the Martyrs: or, Not Welcome at All)

Často se mne lidé ptali, jak jsem přišel na to psát o Vlastovkách a Amazonkách. Odpovědět bych mohl asi tak, že to začalo dávno, před mnoha lety, když jsme jako děti, můj bratr, moje sestry a já většinou bývali na prázdninách na jedné farmě u jižního cípu jezera Coniston. Naše hry se odehrávaly na jezeře, na jeho březích nebo na pahorcích nad jezerem a při nich jsme nacházeli přátele mezi lidmi z farm, mezi pastevci a uhlíři i milíři, jejichž kouř stoupal z lesních pasek podél pobřeží. Zbožňovali jsme ta místa. Jakmile jsme přijeli, seběhli jsme k jezeru, ponořili ruce do vody a něco si přáli, jakobychom spatřili

úplněk. Když jsme odjížděli, málem jsme se utopili v slzách. Vzdálení od jezera, ať už jako děti nebo pak už dospělí, vidali jsme je ve snách. Kdekoli jsem byl při cestách kolem světa, díval jsem se v noci na Polárku a v duchu jsem pod ní vidal milovanou siluetu vysokých pahorků. Vlastňovky a Amazonky vyrostly z těchto starých vzpomínek. Nedalo se nic dělat, musel jsem je napsat. Psaly se ostatně většinou samy.

Haverthwaite 19.května 1958

A.R.

(Z angličtiny Jaš)

Milena Brabcová

PROTOŽE NAŠI RODIČE BYLI DĚLNÍCI

Protože naši rodiče byli dělníci
se zatatou pěstí,
narodili jsme se v socialismu
a nevíme, jak máme žít,
když o naši osobu se stará stát
a o duši už moc málo lidí.
Svět patří dělníkům a rolníkům!
Odříkáváme fráze jako modlitby
a nikdo se nás nezetptá,
co o tom soudíme my,
generace, která neví, jak žít.
Křikali jste nám,
že v socialismu nikdo nemá hlad a bídu,
sami musíte vědět, že je to lež,
ale nás jste to učili jako evangelium.
Postavili jste před nás alej
ze svatých jmen,
ale tajně si o nich vyprávíte vtípy,
a díváte se na lidi v hadrech,
kteří hrabou v popelnicích,
protože nemají co jíst.
A my generace s telecí optimismem,
zpíváme Píseň Práce,
ale pracovat jste nás nenaučili,
protože to umí málokdo z vás.
Toužíme po pravdě,
kterou zatím nikdo nevyslovil.
Chceme slyšet pravdu i o nás samých,
protože my nejme nežehlení svazáci
v modrých košilích,
s budovatelskou písní na rtech.
Nejsme ani chuligáni s dlouhými vlasy,
v květovaných košilích a odřených jeansích.
To všechno jsou vaše představy
zjednodušující život.
My nejme takoví.
My jenom nevíme, jak žít.

Z knihy "Mladé krystaly",
Strážnice 1969 - Vítězná práce
VII.ročníku literární soutěže studentů
a učňů škol II.cyklu Strážnice Marušky
Kudeřkové.

Závěr Deváté scény Příběhu Zpívajícího kovboje

I s Bičigešem odjedou rychle zas.
"Nauč se počkat a čekat - čekej na nás!"
Přijedou zase znovu
ale Bičigeš projede jen

Nevíme nic o svém národě,
protože epocha feudalismu a
kapitalismu je pro dnešního
člověka zbytečná.

My jsme se učili jenom o děl-
nickém hnutí,

a je nám úplně jedno,
jestli jsme Češi nebo Tataři.

Byli jsme vychováni ve lži
a pozměňkách o starém světě
a my teď nevíme, komu věřit.

Ale vám určitě ne.

Protože vy jste nám již jednou
lhalí.

Čekáme, že přijde někdo
z jiného světa.

Kdo nás povede, jako vedl Kristus
když do království nebeského.

Chceme se stát jeho učedníky
a naučit se říkat lidem pravdu
do očí.

Dnes to ještě neumíme,
protože jste nás naučili ne úctě,
ale strachu z kádrového posudku,
který se stal všemohoucím bohem
nad lidmi a jejich osudem.

Nad nedělními novinami chvástově
vykřikujete,

že vy byste to dali do pořádku,
a zapomínáte na svého syna,

který myslí na sebevraždu,
protože neví, jak žít.

Svět je plný strašlivých záhad
a my neznáme klíč.

Neznáme pravdu.

Nepomůže nám, že naši otcové
měli zatatou pěst,

a my jsme se narodili v socialismu
My máme jen strach v srdci,

silácká slova na rtech
a na kabátě placku:

"Táhnete k čertu!"

a s ní se vrátí sem
Lark má nabrat s Tegumajem si
Bejasy zajely Krysy.